

“Ik wil er zijn voor jou, onvoorwaardelijk (?)”

Situering

“Ik zal er zijn voor jou”, is een van de vertalingen van God's naam. Die naam is onvoorwaardelijk belofte en geeft ons de zekerheid nooit verlaten te zijn, zelfs al voelen we ons zo.

Veel mensen die zich geroepen (of gefluisterd) voelen als een gelovig mens in het leven te staan en dus ook zo te handelen, proberen dat “er zijn voor de ander” waar te maken in hun leven. Actief zijn in de diaconie kan een van de vormen zijn.

Zij willen en durven als de Barmhartige Samaritaan te zien, bewogen te worden en in beweging te komen. (Het motto van de Beweging van Barmhartigheid).

Maar we kennen ze allemaal: mensen die zich leeggezogen voelen door de ellende van anderen en die daarom het maar helemaal opgeven, omdat ze kozen voor alles of niets.

Deze module gaat over het oefenen in betrokkenheid en de balans vinden in afstand en nabijheid, die past bij de “geroepene” en haar of zijn subject van zijn en handelen. In een of twee bijeenkomsten kan deze verwerkt worden

Opzet

- Verhaal
- Oefening betrokkenheid
- Vervolgverhaal
- Vervolg
- Oefening Zien, bewogen worden, in beweging komen
- Vervolg
- Oefening Niet leegraken
- Conclusies
- Afspraken maken

Verwerking:

Lees het eerste deel van het verhaal en beantwoord de bijbehorende vragen. Dit kan individueel of met een aantal mensen.

Ga dan door met het vervolg op dezelfde manier en tenslotte het derde deel.

Maak met elkaar afspraken om jezelf en elkaar te beschermen voor het Goedewerkenmonster..

De Koning en het Goedewerkenmonster

De koning werd wakker vol energie. Hij zou deze dag besteden aan allerlei Goede Werken. Hij wist dat er veel mensen in nood waren in zijn koninkrijk en hij herinnerde zich: noblesse oblige.

Daarom riep hij zijn lakei erbij, die tevens zijn beste vriend was. "Lak", zei hij, "vanaf nu gaat het gebeuren. Ik zal laten zien dat ik weet hoe het een goede koning betaamt. Iedereen met zorgen mag bij mij komen. Ik zal er naar luisteren en ik zal ze op lossen."

De lakei zag de bui al hangen. "Proberen, dan toch, beste Ko", want zo noemde hij zijn vriend als er niemand anders bij was, "Proberen dan toch...."

"Hoe bedoel je? Als het een koning al niet lukt om problemen op te lossen, wie dan wel?" bracht de koning er goed gehumeurd tegenin, "Laat ze maar komen, opstellen in rijen van drie."

De lakei slaagde erin zonder zuchten de slaapkamer te verlaten en deed wat hem was opgedragen.

Het bericht werd via de staatsradio, de staats televisie en de staatswebsite verspreid. Het eerste uur kwam er een handje vol mensen, het volgende uur het dubbele aantal en tegen de middag stonden de mensen tot buiten de paleispoorten te wachten.

De koning nam voor iedereen de tijd om goed te luisteren. Er waren verhalen van allerlei aard. Het waren acute financiële problemen, relatiedrama's, gezondheidszorgen en niet te stelpen tranen van ouders die een kind waren verloren.

De koning schonk thee, reikte zakdoeken aan, schreef af en toe een check uit en merkte dat hij heel vaak "ik leef met u mee..."zei. Als het nodig was, telefoneerde hij met een van zijn ambtelijke medewerkers om het probleem op een ander niveau aan te pakken.

Om half drie wilde koning pas tijd nemen voor zijn lunch en voor het avondeten had hij geen fut meer.

"Lak, ik kruip er vanavond vroeg in, want morgen staat me weer een zware dag te wachten. Wek me om half zes, dan kan ik eerst nog wat zaken van vandaag afhandelen, voor de volgende mensen er staan."

Zo ging het door.

De lakei was erg benieuwd wat de mensen gevonden hadden van de audiëntie. Daarom ging hij op gezette tijden incognito bij de uitgang zitten en vroeg de mensen die buiten kwamen wat ze er nou aan gehad hadden, zo'n gesprekje met de vorst.

Ze vonden dat de koning een goed luisteraar was en waren erg blij met zijn oprechte en volledige aandacht. De lakei was niet flauw en vroeg door of ze er ook iets mee opgeschoten waren. Bij een enkeling was de acute nood gelenigd, maar daar ging het niet om. Iemand die tijd had en belangstelling was een grotere troost. Bijna niemand bleek ook van te voren gedacht te hebben zonder problemen weer buiten te komen, dus dat was ook niet tegengevallen. Daar had de lakei niet op gerekend en het plan van zijn vriend viel hem daarom alleszins mee.

Na een week evalueerden de twee vrienden de operatie.

“Weet je wat ik heb geleerd?” zei de koning, “je hebt vier soorten problemen. Ten eerste problemen die voorkomen kunnen worden. Wat geldt, een medicijn, een goed advies... werken preventief. Dat is het gemakkelijkste, hoewel je nooit kunt aantonen wat er gebeurd zou zijn als je niet had ingegrepen.

Ten tweede problemen die opgelost kunnen worden. Daarvoor geldt eigenlijk hetzelfde advies, maar dan werkt het curatief: het probleem is gewoon zichtbaar weg. Dat voelt als het meest bevredigende. Dan zie je echt resultaat van je werk.

Dan zijn er de problemen die verlicht kunnen worden. Je weet dat het tijdelijk is. Dat kost altijd iets. Als het geen geld of middelen, dan toch zeker tijd en aandacht. Tenslotte dan de problemen die niet te lossen zijn en waarbij je het samen met de mensen probeert uit te houden uit solidariteit. Ook goed, ook nuttig....”. de stem van de koning stierf weg.

De volgende week stonden er weer mensen. Nu in rijen van vijf.

Oefening Betrokkenheid

- Welke overeenkomsten zie je tussen werken voor de diaconie en dit verhaal?
- Welke verschillen zie je?
- In de analyse van de koning over soorten problemen herkennen we de analyse die de diaconie gebruikt. Kun je bij de indeling van de koning voorbeelden noemen?
 - Lijden voorkomen
 - Lijden oplossen
 - Lijden verminderen
 - Het mee-onthouden van lijden
- Als je voor twee categorieën zou moeten kiezen om je tijd en energie op in te zetten, waar zou je dan voor kiezen en waarom?

Vervolg

De koning ging door met zijn goede werk. Zijn lakei vond dat opmerkelijk, want gewoonlijk raakte zijn vriend snel verveeld van dezelfde activiteiten. "Beste Ko, zei hij na de tweede maand, "hoe komt het nou toch dat het je lukt dit zo lang vol te houden?" "Weet je, Lak, het verbaast me ook. Maar er gebeurt iets bijzonders. Ik zie de mensen en hoor hun verhalen. Dat raakt me dan en vervolgens kost het me bijna geen moeite om aan de slag te gaan. Ik zie, ik word bewogen en ik kom in beweging. Niet altijd eenvoudig, maar heerlijk als het lukt.

Het doet me denken aan het verhaal van de Samaritaan, dat ik hoorde. Iemand wordt overvallen en beroofd. Enkele mensen lopen hem voorbij, omdat ze andere zaken te doen hadden. Alleen de Samaritaan zag de man. Hij vond dat hij niet voorbij kon lopen en hij bracht hem naar een adres waar er goed voor hem gezorgd kon worden. Ik denk dat hij nu wel zijn kleren vuil heeft gemaakt bij het oppakken en wegbrengen, en het heeft ook vast zijn tijdschema in de war gegooid, maar ik denk dat zijn pas in de rest van de dag lichter is geweest dan als hij leed gezien gehad en gewoon was doorgelopen. Dan zou die overvallen man de hele dag op zijn schouder hebben gezeten.

De lakei begreep deze uitleg en ging door met het vouwen van de was.

Oefening Zien, bewogen worden, in beweging komen

- Herken je het rijtje zien, bewogen worden en in beweging komen?
- Kun je voorbeelden noemen hoe dat bij jou heeft gewerkt?

Vervolg

Na de derde maand zag hij echter een verandering bij zijn vriend. "Beste Ko, je slaapt steeds korter. Je gaat er steeds bleker uitzien en onze gesprekken worden steeds zakelijker en korter. Gaat het nog wel goed?"

"Nou Lak, je raakt een gevoelige snaar. Ik voel me zo'n watje. Het is net of ik steeds minder goed tegen die verhalen kan. Ze beginnen zo op elkaar te lijken. Het is of er geen eind aan komt. Heb ik het ene aangepakt, dan staat het volgende alweer te wachten. Nu is het net of ik ook iemand op mijn schouder meedraag, hoewel ik dacht dat ik hem op een goede en veilige plaats had afgeleverd."

"Maar Ko, jij hebt geen mens op je schouder maar het Goedewerkenmonster. Heb je daar nog nooit van gehoord? Ik had hem eerder aanwezig verwacht, maar nu is hij dan toch gekomen. Het is een gedrocht dat zich kan ontwikkelen uit al die positieve energie die je had toen je aan deze klus begon. Als je goede bedoelingen hebt en je kunt ze ook waarmaken, is er niets aan de hand. Maar als je zoveel wilt, en de uitvoering wordt geblokkeerd, begint het monster te groeien. Het voedt zich met jouw energie als een vampier. Eerst een beetje, dan steeds meer, want hoe groter het monster, des te meer energie hij nodig heeft. Als je plannen niet kunt waarmaken groeit hij het hardst."

"Inderdaad een monster. Hij wordt steeds zwaarder. Hoe kom ik daar vanaf? Als hij doorgroeit val ik om!"

"Daar zijn een paar goede medicijnen voor, heb ik gehoord. Ten eerste kun je het uithongeren. Hij leeft op jouw geblokkeerde energie, dus je moet zorgen dat die energie blijft stromen. Als je bezig bent met problemen van anderen, die buiten je macht liggen om op te lossen, moet je net doen als die Samaritaan. Die deed wat hij kon en gaf zijn opdracht door aan iemand die het beter dan hij kon afmaken. Hij bleef, zoals dat hoort, wel informeren of het goed ging en of er nog iets extra's nodig was, maar het was zijn zorg niet meer. Zijn pas werd lichter. Dat is een effectief medicijn.

Verder is er het medicijn van vrienden bij wie je je energie kunt opladen. Mensen bij wie je je verhaal kwijt kunt en die jou eens verwennen met aandacht en liefde en afleiding. Weet je nog dat wij dat vroeger deden, toen je het nog niet zo druk had? Dan wandelden we, we bespraken het leven of dronken zomaar een glas wijn.

Tenslotte kun je op zoek gaan naar inspiratie. Zoeken naar stukjes van de Geest. Dat kan door meditatie, het lezen van een boek, een gesprek dat verder gaat dan de toestand in de wereld of een gebed van overgave, waarin je je zorgen en je last uit handen geeft."

"En Lak, welk medicijn adviseer je mij?" De vriend glimlachte. "Lieve Ko, ik zie jou wel, maar jouw monster niet. Jij voelt zijn gewicht en kent het hem beste. Ik zou zeggen: onderzoek alles en behoudt het goede. Maar als vriend zeg ik: Laat je dragen!"

Oefening Niet leegraken

- Herken je het Goedewerkenmonster?
- Waarmee voedt het zich bij jou?
- Wat is jouw medicijn?
- Wat heb je aan de laatste zin
- Maak met elkaar afspraken om jezelf en elkaar te beschermen voor het Goedewekenmonster